

Doç. Dr. MUHAMMET BAYKARA
Fırat Üniversitesi Teknoloji Fakültesi
Yazılım Mühendisliği Bölümü

Sunum İçeriği

- Arama motorları ve arama teknikleri
- Dijital Kütüphaneler
- Bilişim Etiđi
- Soru Cevap

Arama Motorları

- Arama motorları, kullanıcıların belirli anahtar kelimeler veya sorgularla internet üzerindeki web sayfalarını, belgeleri, görüntüleri, videoları ve diğer içerikleri aramalarını sağlayarak, bu içeriklere erişmelerini kolaylaştırır. Bu işlem, web üzerindeki büyük bir veri havuzunu tarar, bu verileri indeksler ve kullanıcıların taleplerine uygun sonuçları sunar.

Arama Motorları

- **Tarayıcılar ve Sunucular:**

- Kullanıcı, internet tarayıcısını kullanarak bir arama motorunun web sitesine gider.
- Arama motoru sunucusu, kullanıcının sorgusunu alır ve işlemeye başlar.

- **İndeksleme (Indexing):**

- Arama motoru, web tarayıcıları (web tarayıcısı adı verilen özel yazılımlar) vasıtasıyla interneti tarar. Bu tarayıcılar, web sitelerini dolaşarak (crawling) içeriklerini ve bağlantıları toplar.
- Toplanan bilgiler, arama motorunun büyük bir veritabanında indekslenir. İndeks, web sitelerinin ve sayfalarının listesi ve bu sayfalardaki anahtar kelimelerin sıralı bir dizini gibidir.

- **Arama Algoritması (Search Algorithm):**

- Arama motorlarında kullanılan sofistike algoritmalar, kullanıcının sorgusunu ve indeksi karşılaştırarak en uygun sonuçları belirler.
- Bu algoritmalar, bir sayfanın ne kadar relevant (ilgili) olduğunu ve kullanıcının sorgusuyla ne kadar uygun düştüğünü değerlendirir. Algoritmalar, birçok faktörü göz önünde bulundurur, örneğin sayfanın içeriği, güvenilirliği, kullanıcı deneyimi ve daha fazlası.

- **Sonuçları Gösterme:**

- Algoritma, indekste yer alan sayfaları ve içerikleri değerlendirir ve kullanıcının sorgusuyla en uygun görünen sayfaları sıralar.
- Kullanıcının tarayıcısına geri dönen sonuçlar, genellikle başlık, kısa bir açıklama (meta açıklama) ve web sitesinin URL'si şeklinde görüntülenir.

- **Kullanıcıya Sonuçları Sunma:**

- Kullanıcı, arama sonuçları arasından ilgisini çeken bir sonuca tıklar.
- Tıklanan sonuç, kullanıcının tarayıcısında açılır ve ilgili web sayfasını görüntüler.

Arama motorları ve arama teknikleri

- Google,
- Yandex,
- Bing,
- Baidu,
- DuckDuckGo, SearX, Ecosia, StartPage * Etik
- Ecosia,
- Gigablast,
- Munax,
- Qwant,
- Sogou,
- Yaani * Tr

Akademik Arama Motorları/ *Dijital Kütüphaneler*

- Konferans/Sempozyum → Bildiri
- Dergi → Makale

- <https://www.sciencedirect.com/> Science Direct
- <https://ieeexplore.ieee.org/Xplore/home.jsp> IEEE XPLORE
- <https://scholar.google.com.tr/> Google Akademik
- <https://towardsdatascience.com/>
- <https://paperswithcode.com/>
- <https://github.com/>
- <https://www.kaggle.com/>

Akademik Arama Motorları/ *Dijital Kütüphaneler*

ScienceDirect

Journals & Books

Register

Sign in

Search for peer-reviewed journals, articles, book chapters and [open access](#) content.

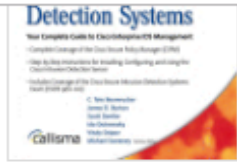
Advanced search

Never lose track of an interesting article

Your Reading History will remember what you've read, so you don't have to.

Register for free >

Akademik Arama Motorları/ *Dijital Kütüphaneler*

sorted by *relevance* | *date*

Research article

A real-time alert correlation method based on code-books for **intrusion detection systems**

Computers & Security, Volume 89, February 2020, Article 101661

Ehsan Mahdavi, Ali Fanian, Fatima Amini

Research article

Model of the **intrusion detection system** based on the integration of spatial-temporal features

Computers & Security, Volume 89, February 2020, Article 101681

Jianwu Zhang, Yu Ling, Xingbing Fu, Xiongkun Yang, ... Rui Zhang

Want a richer search experience?

Sign in for additional filter options, multiple article downloads, and [more](#).

Sign in >

Feedback

Akademik Arama Motorları/ *Dijital Kütüphaneler*

IEEE.org | IEEE Xplore | IEEE-SA | IEEE Spectrum | More Sites

SUBSCRIBE

Cart (0)

Create Account

Personal Sign In

IEEE Xplore®
Digital Library

Browse ▼

My Settings ▼

Help ▼

Institutional Sign In

Advancing Technology for Humanity

SEARCH 5.042.033 ITEMS

All ▼

ADVANCED SEARCH ▶

Feedback

Akademik Arama Motorları/ *Dijital Kütüphaneler*

Showing 1-25 of 13,217 for **intrusion detection** x

- Conferences (11,772)
- Journals (1,030)
- Magazines (300)
- Early Access Articles (61)
- Books (19)
- Standards (19)
- Courses (16)

Show

- All Results
- Open Access

Filter

Single Year Range

6 2020

Select All on Page

A GLRT-Based Mechanism for Detecting Relay Misbehavior in Clus
Nalam Venkata Abhishek ; Anshoo Tandon ; Teng Joon Lim ; Biplab Sikd
IEEE Transactions on Information Forensics and Security
Year: 2020 | Volume: 15 | Journal Article | Publisher: IEEE
▶ Abstract [\(\(html\)\)](#) (2389 Kb)

An *Intrusion Detection* Method for Line Current Differential Relays
Amir Ameli ; Ali Hooshyar ; Ehab F. El-Saadany ; Amr M. Youssef
IEEE Transactions on Information Forensics and Security
Year: 2020 | Volume: 15 | Journal Article | Publisher: IEEE
▶ Abstract [\(\(html\)\)](#) (2964 Kb)

Sort By: **Newest First** ▼

- Relevance
- ✓ Newest First
- Oldest First
- Most Cited [By Papers]
- Most Cited [By Patents]
- Most Popular
- Publication Title A-Z
- Publication Title Z-A

Need Full-Text
access to IEEE
for your organi
REQUEST A FRE

MyXplo
Mo

Akademik Arama Motorları/ *Dijital Kütüphaneler*

- Detection of phishing attacks**
Muhammet Baykara ; Zahit Ziya Gürel
2018 6th International Symposium on Digital Forensic and Security (ISDFS)
Year: 2018 | Conference Paper | Publisher: IEEE
▶ Abstract   ((html))   (534 Kb)

- Review and comparison of captcha approaches and a new captcha model**
Muhammet Baykara ; Furkan Alniak ; Kahraman Çınar
2018 6th International Symposium on Digital Forensic and Security (ISDFS)
Year: 2018 | Conference Paper | Publisher: IEEE
▶ Abstract   (502 Kb)

- A novel approach to ransomware: Designing a safe zone system**
Muhammet Baykara ; Baran Sekin
2018 6th International Symposium on Digital Forensic and Security (ISDFS)
Year: 2018 | Conference Paper | Publisher: IEEE
Cited by: Papers (1)
▶ Abstract   ((html))   (846 Kb)

Akademik Arama Motorları/ *Dijital Kütüphaneler*

Applications for detecting XSS attacks on different web platforms

Muhammet Baykara ; Sebahattin Güçlü

2018 6th International Symposium on Digital Forensic and Security (ISDFS)

Year: 2018 | Conference Paper | Publisher: IEEE

▶ Abstract (708 Kb)

An overview of monitoring tools for real-time cyber-attacks

Muhammet Baykara ; Ugur Gurturk ; Resul Das

2018 6th International Symposium on Digital Forensic and Security (ISDFS)

Year: 2018 | Conference Paper | Publisher: IEEE

▶ Abstract [\(\(html\)\)](#) (1009 Kb)

A review of cloned mobile malware applications for android devices

Muhammet Baykara ; Eren Çolak

2018 6th International Symposium on Digital Forensic and Security (ISDFS)

Year: 2018 | Conference Paper | Publisher: IEEE

▶ Abstract [\(\(html\)\)](#) (631 Kb)

Akademik Arama Motorları/ *Dijital Kütüphaneler*

- Augmented reality based mobile learning system design in preschool education**
Muhammet Baykara ; Uğur Gürtürk ; Bedirhan Atasoy ; İbrahim Perçin
2017 International Conference on Computer Science and Engineering (UBMK)
Year: 2017 | Conference Paper | Publisher: IEEE
Cited by: Papers (1)
▶ Abstract (416 Kb)

- Classification of social media shares using sentiment analysis**
Muhammet Baykara ; Uğur Gürtürk
2017 International Conference on Computer Science and Engineering (UBMK)
Year: 2017 | Conference Paper | Publisher: IEEE
▶ Abstract (454 Kb)

- NFC based smart mobile attendance system**
Muhammet Baykara ; Uğur Gürtürk ; Ertuğrul Karakaya
2017 International Conference on Computer Science and Engineering (UBMK)
Year: 2017 | Conference Paper | Publisher: IEEE
▶ Abstract (273 Kb)

Google ile bazı arama teknikleri

intitle Google

intitle:"muhammet baykara"

Tümü

Haberler

Görseller

Videolar

Haritalar

Daha fazla

Ayarlar

Araçlar

Yaklaşık 923 sonuç bulundu (0,45 saniye)

Dr. Muhammet BAYKARA – Fırat Üniversitesi Teknoloji ...

muhammetbaykara.com

Anasayfa · Dersler alt menüyü aç. Bilgisayar Bilimlerine Giriş 2019-2020 GÜZ · Bilgi Sistemleri ve Güvenliği 2019-2020 GÜZ · Ders Programım · Ders İçerikleri ...

Bu sayfayı pek çok kez ziyaret ettiniz. Son ziyaret tarihi: 26.11.2019

Dersler

Dersler. BİTİRME PROJELERİ ·
YAZILIM KALİTE GÜVENCESİ ...

İletişim

İletişim. Adres: FIRAT
ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ ...

Yazılım Mühendisliği

Yazılım Mühendisliği. YAZILIM
MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ ...

Özgeçmiş

[http://perweb.firat.edu.tr/default.as
p?content=personelgoster.asp ...](http://perweb.firat.edu.tr/default.asp?content=personelgoster.asp)

Yazılım Tasarım ve Mimarisi

Bahar yarıyılı Yazılım Tasarım ve
Mimarisi dersi ile ilgili ...

Sayfa 8 – Fırat Üniversitesi ...

Kıymetli öğrenci arkadaşlarım; Bu
başlık altında acizane ciddi ...

Google Hesabı

Burada Google Hesabı
sağlayıp yönetmek ve v
için gereken araçları bu

GOOGLE HESABI

İşinize yaradı mı?

[muhammetbaykara.com alanından daha fazla sonuç »](#)

Google ile bazı arama teknikleri

site

site:www.inspimo.com.tr: yazılım koçluğu

Tümü

Görseller

Videolar

Haberler

Alışveriş

Daha fazla

Araçlar

Yaklaşık 7 sonuç bulundu (0,22 saniye)

inspimo.com.tr

https://www.inspimo.com.tr

Inspimo – Inspimo Danışmanlık Hizmetleri

Yazılım Koçluğu. Sıfırdan algoritma ve **yazılım** eğitimi ile geleceğin **yazılım** mühendisi adaylarına İlham Kaynağı olmayı hedefliyoruz. Daha Fazla · Danışmanlık.

inspimo.com.tr

https://www.inspimo.com.tr > algoritma-ve-java-egitimi

Algoritma ve Java Eğitimi

Sevgili Öğrenciler, 15 yılı aşkın sektörel tecrübemiz ile gerçekleştirdiğimiz, her yıl 60+ öğrenci mezun veren Algoritma ve Java **Yazılım Koçluğu** Eğitiminin yeni ...

inspimo.com.tr

https://www.inspimo.com.tr > c-sharp-programlama-e...

C# Programlama Eğitimi

Belirli Bir Dosya Türü İçin Arama: *filetype:*

[Tümü](#) [Görseller](#) [Alışveriş](#) [Haberler](#) [Videolar](#) [Daha fazla](#) [Ayarlar](#) [Araçlar](#)

Yaklaşık 112.000 sonuç bulundu (0,46 saniye)

- ✓ [\[PDF\] ZEKİ SALDIRI TESPİT SİSTEMİ TASARIMI ve ... - DergiPark](#)
<https://dergipark.org.tr> > [download](#) > [article-file](#) ▼
Bu çalışmada, bilgi ve bilgisayar güvenliğini sağlamak için geliştirilen araçlardan birisi olan **saldırı tespit sistemleri** (STS) incelenmiş, STS geliştirmek için ...
- ✓ [\[PDF\] fpga tabanlı programlanabilir gömülü saldırı tespit ... - DergiPark](#)
<https://dergipark.org.tr> > [download](#) > [article-file](#) ▼
Bu makalede gerçek zamanda çalışan gömülü bir **Saldırı Tespit Sistemi**'nin (STS) ... Anahtar Kelimeler: **Saldırı Tespit Sistemi**, Chip üzerinde programlanabilir ...
- ✓ [\[PDF\] bilgisayar ağlarında saldırı tespiti için istatistiksel ... - emo](#)
www.emo.org.tr > [ekler](#) ▼
yazan: MAAYDIN - [İlgili makaleler](#)
BİLİ GİSAYAR AĞI AFINDA SALDIRI TESPİTİ İÇİN İSTATİSTİKSEL YÖNTEM KULLANIMI VE

Belirli Bir Dosya Türü İçin Arama: *filetype:*

saldırı tespit sistemleri filetype:doc

Tümü Görseller Alışveriş Haberler Videolar Daha fazla Ayarlar Ar

Yaklaşık 3.950 sonuç bulundu (0,38 saniye)

^[DOC] [FIRAT ÜNİVERSİTESİ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BMG ...](#)

[web.firat.edu.tr](#) > [bilmuh](#) > [gaydin](#) > [dersler](#) > [bmu401](#) > [ppt](#) > [saldiritespit](#) ▼

Konu Başlıkları. Çeşitli Saldırı Teknikleri ve Önleme Yöntemleri; **Saldırı Tespit Sistemleri**; Veri Madenciliği. Saldırı Kavramı. Kurum ve şahısların sahip oldukları ...

^[DOC] [bilgi güvenliğinin sağlanmasında kullanılan yöntemler ve ...](#)

<https://ab.org.tr> > [tammetin](#) ▼

Saldırı tespit sistemleri, internet veya yerel ağdan gelebilecek ve ağdaki sistemlere zarar verebilecek, çeşitli paket ve verilerden oluşabilen saldırıları fark etmek ...

Belirli Bir Dosya Türü İçin Arama: *filetype:*

saldırı tespit sistemleri filetype:ppt

Tümü Görseller Alışveriş Haberler Videolar Daha fazla Ayarlar

Yaklaşık 451 sonuç bulundu (0,36 saniye)

✓^[PPT] **Saldırı Tespit Sistemleri**
<https://web.itu.edu.tr> > SızmaBelirlemedeAnormallikTespitiKullanimi ▾
SALDIRI TESPİT SİSTEMLERİ İstatistiksel Anormallik Belirlemeyi Kullanan Sistemler. Melike EROL. erol@cs.itu.edu.tr. Bilgisayar Mühensiliği Bölümü. 6/5/2005.

✓^[PPT] **Güvenlik Riskleri ve Saldırı Yöntemleri - Mehmet Mehdi ...**
www.mehmetmehdi.info > indir ▾
Güvenlik Duvarı; **Saldırı Tespit Sistemi**; Anti-Virüs Sistemi. Ağ Düzenli Olarak Denetlenmeli ve İzlenmeli; Çalışanlar Politikalar ve Uygulamalar Konusunda ...

✓^[PPT] **Güvenlik Riskleri ve Saldırı Yöntemleri**
<https://seminer.linux.org.tr> > uploads > guvenlikrisklerivesaldiriyontemleri ▾
Bilgi Güvenliği Kavramı ve Kapsamı; Risk ve Tehditler; Saldırı ve Saldırgan .... güvenlik duvarları, uygulama geçitleri ve **saldırı tespit sistemleri** kullanmak.

Google ile bazı arama teknikleri

joker *

oracle * satın aldı

[Tümü](#)

[Haberler](#)

[Alışveriş](#)

[Haritalar](#)

[Görseller](#)

[Daha fazla](#)

[Ayarlar](#)

[Araçlar](#)

Yaklaşık 553.000.000 sonuç bulundu (0,74 saniye)

[Oracle Sun'ı satın aldı! - Webrazzi](#)

<https://webrazzi.com> › [2009/04/21](#) › [oracle-suni-satin-aldi](#) ▼

21 Nis 2009 - Kurumsal yazılımlar konusunda dünya liderlerinden olan Oracle, Sun Microsystems'i \$7.4 milyara satın aldı. Geçen haftalarda IBM ile anlaşma ...

[Oracle, Avustralyalı yazılım firması Aconex'i 1,2 milyar dolara ...](#)

<https://webrazzi.com> › [2017/12/18](#) › [oracle-avustralyalı-yazilim-firmasi-ac...](#) ▼

Oracle Corp., Avustralyalı proje yönetim yazılımları sağlayıcısı Aconex'i şirket bünyes. ... **Oracle**, Avustralyalı yazılım firması Aconex'i 1,2 milyar dolara **satın aldı**. Seda Gezer Şahiner 18 Aralık 2017. **Oracle**, Avustralyalı yazılım firması Aconex'i 1 ...

[Oracle Sunopsis'i satın aldı - Sondakika Ekonomi Haberleri](#)

www.hurriyet.com.tr › [Ekonomi Haberleri](#) ▼

Belirli Bir Bölgedeki Sonuçları Arama: location

restoranlar location:Ankara

Tümü

Haritalar

Görseller

Haberler

Videolar

Daha fazla

Araçlar

Güvenli Arama

Yaklaşık 2.710.000 sonuç bulundu (0,33 saniye)

Sonuçlar: **Ankara** · Bölge seç

Yerler

Kullanıcı oyu

Çalışma saatleri

Trilye Restoran

4,5 ★★★★★ (2,1 B) · Restoran

Kuleli Sokağı No: 32

Deniz ürünleri servis edilen Türk restoranı

Boğaziçi Lokantası

4,3 ★★★★★ (2,3 B) · 吃吃 · Türk

Denizciler Cd. no 1/A

Pilav ve çorba seçenekleri olan sade restoran

İlgili Terimlerle Arama: related

related: wikipedia.org Türkiye tarihi

Tümü

Haberler

Görseller

Videolar

Kitaplar

Daha fazla

Araçlar

Güvenli Arama

Yaklaşık 34.500.000 sonuç bulundu (0,56 saniye)

Wikipedia

<https://tr.wikipedia.org> > wiki > Türkiye

Türkiye - Vikipedi

Başkenti İznik olan Anadolu Selçuklular, Birinci Haçlı Seferi sırasında İznik'in Bizans'ın eline geçmesiyle Sultan I. Kılıç Arslan tarafından 1097 **tarihinde** ...

[Türkiye tarihi](#) · [Türkler](#) · [Türkiye coğrafyası](#) · [Türkiye Kültleri](#)

Wikipedia

<https://tr.wikipedia.org> > wiki > Türkiye_tarihi

Türkiye tarihi

Türkiye Cumhuriyeti'nin topraklarını oluşturan bölgenin tarihi olarak anlaşılan **Türkiye tarihi**, hem Anadolu'nun hem de Doğu Trakya'nın tarihini içerir.

Eksik: ~~related:~~ | Şu terimi ara: **related:**

Hesap Makinesi ve Birim Dönüştürücü

Google

35*58

Tümü

Alışveriş

Görseller

Haritalar

Haberler

Daha fazla

Araçlar

Güvenli Arama

Yaklaşık 8.630.000.000 sonuç bulundu (0,29 saniye)

35 * 58 =

2030

Rad	Deg	x!	(	)	%	AC
Inv	sin	ln	7	8	9	÷
π	cos	log	4	5	6	×
e	tan	√	1	2	3	-
Ans	EXP	x ^y	0	.	=	+

Geri bildirim

Hesap Makinesi ve Birim Dönüştürücü

10 USD to TL/TRY

[Tümü](#)

[Finans](#)

[Videolar](#)

[Haberler](#)

[Kitaplar](#)

[Daha fazla](#)

[Araçlar](#)

[Güvenli Arama](#)

Yaklaşık 52.700.000 sonuç bulundu (0,35 saniye)

10 ABD Doları eşittir

[+ Takip et](#)

276,18 Türk Lirası

7 Eki 21:01 UTC · Sorumluluk reddi beyanı

10

ABD Doları

276,18

Türk Lirası

Proje Rapor Hazırlama

İntihal, benzerlik oranı, referans, kaynak...

Özet – Bilişim dünyasındaki olağanüstü gelişmelere paralel olarak kişi, kurum ve kuruluşlar açısından bilgi sistemleri güvenliğinin öneminde büyük ölçüde artan bir süreç yaşanmaktadır. Bilgi sistemlerinde güvenliğin sağlanması için birçok farklı çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar ile bilgi veya bilgisayar sistemlerinde güvenliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda kullanılan güvenlik yazılımları kişi kurum ve kuruluşlara ait sistemlerin korunmasında büyük önem taşımaktadır. Bu makale çalışmada, günümüzde yaygın olarak kullanılan güvenlik araçları detaylıca incelenmiş ve bu araçlar işlevleri, kullanım alanları gibi birçok özellikleri dikkate alınarak 22 farklı kategoride sunulmuştur. Bununla birlikte kişi, kurum ve kuruluşların bilgi sistemleri güvenliğinin sağlanmasına yönelik çeşitli çözüm önerileri sıralanmıştır. Böylece bilgi sistemleri güvenliği konusunda önem arz eden sağlam güvenlik politikaları, yararlı güvenlik araçları ve çeşitli güvenlik önlemleri sunularak, kişisel veya kurumsal olarak ihtiyaç duyulan temel güvenlik stratejileri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler – Bilgisayar Güvenliği, Bilgi Güvenliği Araçları, Bilgi Güvenliği, Casus Yazılımlar

Bilgisayar ağ sistemlerinin yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte ağ üzerinden yapılan saldırılarda da artışlar yaşanmaya başlanmıştır. Saldırı olaylarının bir kısmına bilinçsiz kullanıcılar neden olurken bir kısmına da bilerek sisteme zarar vermek isteyen kötü niyetli kişiler neden olmaktadır. 1980'li yıllarda bilgisayar haberleşmelerinde TCP/IP protokol ailesi dünya çapında kabul görmüş ve internet bu protokol aracılığı ile yaygınlaşmıştır. İnternetin yaygınlaşması ile bilgisayar haberleşmelerindeki atakların sayısı ve çeşidi de artmıştır [1]. Bu ataklar karşısında kimlik doğrulama, yetkilendirme, antivirüs programları gibi güvenlik çözümleri geliştirilmeye çalışılmıştır. İlk çıkan ataklar daha çok basit kod yürütme, parola tahminleri gibi etkisi ve olasılığı düşük ataklar olmasına karşın süreç içerisinde atakların karmaşıklığı ve etkileri artmıştır [2]. Buna karşın bu atakları kullanabilmek için gereken bilgi düzeyi düşmüştür. Çünkü bu bilgiler çoğunlukla internet üzerinden kontrolsüz olarak yayılmıştır. Şekil 1'de atakların zamana göre değişimleri, etkileri ve onları kullanabilmek için gerekli bilgi düzeyi görülmektedir [3].

Bilişim Etiđi

3. E'ye çok önem verdiđimizdendir ☺

- Bilişim etiği, bilgisayarlar, internet, yazılım geliştirme, veri güvenliği gibi bilişim teknolojileriyle ilgili olan etik sorunları inceleyen bir alan olarak tanımlanabilir. Bilişim etiği, teknolojinin hızla ilerlemesiyle birlikte ortaya çıkan yeni etik sorunlara cevap arar ve bu teknolojilerin insanlar üzerindeki etkilerini değerlendirir.

Bilişim Etiđi

1. Bilgisayar/internet başka insanlara zarar vermek için kullanılamaz.
2. Başka insanların bilgisayar çalışmaları karıştırılamaz.
3. Bilgisayar ortamında başka insanların dosyaları karıştırılamaz.
4. Bilgisayar/internet hırsızlık yapmak için kullanılamaz.
5. Bilgisayar/internet yalan bilgiyi yaymak için kullanılamaz.
6. Bedeli ödenmeyen yazılım kopyalanamaz ve kullanılamaz.
7. Başka insanların bilgisayar kaynakları izin almadan kullanılamaz.
8. Başka insanların entelektüel bilgileri başkasına mal edilemez.
9. Kiş i yazdığı programın sosyal hayata etkilerini dikkate almalıdır.
10. Kiş i, bilgisayarı, diğer insanları dikkate alarak ve saygı göstererek kullanmalıdır.

Bilişim Etiđi

- **Gizlilik ve Güvenlik:**

- Kişisel verilerin korunması. KVKK. Yasalar. İntihal vb.
- Bilgisayar sistemlerinin güvenliği ve yetkisiz erişimle mücadele.

- **Fikri Mülkiyet Hakları:**

- Yazılım patentleri, telif hakları ve ticari markaların korunması.
- Bilgi kopyalama, telif hakkı ihlalleri gibi konuların değerlendirilmesi.

- **Adalet ve Eşitlik:**

- Dijital uçurumun azaltılması, yani teknolojiye erişimdeki eşitsizliklerin giderilmesi.
- Dijital hakların tüm toplum kesimleri için adil bir şekilde dağıtılması.

- **İnternet Davranış Kuralları:**

- Siber zorbalık, çevrim içi taciz ve dolandırıcılık gibi konuların ele alınması.
- Etik olmayan çevrim içi davranışların engellenmesi ve cezalandırılması.

Bilişim Etiđi

- **Yapay Zeka ve Otomatik Karar Verme:**
  - Yapay zeka algoritmalarının insan haklarına ve adaletine uygun olması.
  - Otomatik karar alma sistemlerindeki ön yargıların ve ayrımcılığın önlenmesi.
- **Çevresel Etkiler:**
  - Elektronik atıkların doğaya verdiği zararların azaltılması.
  - Yeşil bilişim uygulamalarının teşvik edilmesi.
- **Profesyonel Sorumluluk:**
  - Bilişim profesyonellerinin mesleki etik standartlara uygun davranması.
  - Müşteri gizliliği ve güvenliği gibi konuların ön planda tutulması.
- **Küresel İlişiler ve Kültürel Farklılıklar:**
  - Teknolojinin farklı kültürlerdeki etik değerlere saygılı olması.
  - Küresel çapta işbirliği ve etik standartların oluşturulması.

İletişim Bilgilerim

- İletişim Bilgilerim
  - muhammetbaykara.com
  - mbaykara@firat.edu.tr,
  - 0 424 237 00 00-4296
  - <https://www.linkedin.com/in/muhammetbaykara/>
  - <https://www.youtube.com/c/MuhammetBaykara>

TEŞEKKÜRLER